

ਸੇਕਾ / ਖੁਸ਼ਕ ਸਪੈਲ ਲਈ ਕੀ ਕਰੋ ਤੇ ਕੀ ਨਾ ਕਰੋ

ਕੀ ਕਰੋ

- ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ, ਅਪਡੇਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰੇਡੀਓ ਸੁਣੋ, ਟੀਵੀ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹੋ ।
- ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਕਟਾਈ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ।
- ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨਕ ਜਲਭੰਡਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰੋ ।
- ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੇਬਲ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਡੂੰਘੇ ਟੇਏ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰੋ ।
- ਪਾਣੀ ਬਚਾਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਉ।
- ਘਰੇਲੂ ਵਰਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘਾਹ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰੋ ।
- ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਵਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਾਲਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ।
- ਫਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਥਾਂ ਗਿੱਲੇ ਕਪੜੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ ।
- ਅਜਿਹੇ ਪਖਾਨੇ ਬਣਾਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਲੱਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘੱਟ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵੇ ।
- ਲੀਕੇਜ਼ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕਰੋ ਲਈ ਟੈਂਕਾਂ, ਟੂਟੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ।
- ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ।
- ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਓ
- ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਕ ਨਿਜੀ ਖੂਹ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ(ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੀ ਸੇਕੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ)।
- ਸੱਬਬੁਲ ,ਸੀਮਾਰੂਬਾ ,ਕੈਸੂਰੀਨਾ ਅਤੇ ਯੂਕਲਿਟੀਸ ਵਰਗੇ ਪੌਦੇ ਲਗਾ ਕੇ ਵਨਸਪਤੀਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- ਜੈਟਰੇਫਾ ਅਤੇ ਪੌਗੋਮਿਆ ਵਰਗੇ ਬਾਇਓਡੀਜ਼ਲ ਦੇ ਬਗੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰੋ ।

ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ

- ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨਾ ਕਰੋ ।
- ਰੁੱਖ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਨਾ ਕੱਟੋ ।
- ਛੱਤ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਤਲਾਅ, ਐਨਿਕਟ, ਖੂਹ, ਟੈਂਕ, ਆਦਿ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਬਰੱਸ ਕਰਨ, ਸ਼ੇਵ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਰਤਨ, ਕਪੜੇ ਆਦਿ ਧੋਣ ਵੇਲੇ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਲਈ ਹੈਂਡਹੋਲਡ ਹੋਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ।
- **ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਸੇਕਾ / ਖੁਸ਼ਕ ਸਪੈਲ ਦੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ**

- ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕਠਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਜਿਵੇਂ ਖੇਤ , ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਟੈਂਕ(Community tank), ਵਾਟਰ ਸੈਂਡ ਅਤੇ ਤਲਾਅ ਜੀਵਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨਕ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰੋ।
- ਸੋਕੇ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ / ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ / ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ।
- ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੋਕੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਘਾਹ, ਝਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾਓ।
- ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਛਿੜਕਣ / ਤੁਪਕਾ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਰੋ।
- ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕਰੋ।
- ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ ।
- ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬੂਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢੋ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਬੂਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਲਚਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਧੂੜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੇਇੰਗ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਮੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ, ਨਦੀਨਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਤਹ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ।
- ਮੈਨਸੂਨ / ਖੁਸ਼ਕ ਸਪੈਲ ਦੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਚਿਤ ਫਸਲ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨਾਲ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਰੱਖੋ।
- ਸੋਕੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਰੋ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵਾਲੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ ।

- ਤੁਰੰਤ ਵੰਡ ਲਈ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਭੰਡਾਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ ।
- ਕਿਸਾਨ ਮਲਚਿੰਗ, ਨਦੀਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਅੰਤਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਰਗੇ ਕਾਰਜ ਆਦਿ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਸੁਬਾਬੂਲ, ਸੀਮਰੂਬਾ, ਕਸੂਰੀਨਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਯੁਕਲਿਪਟਸ ਵਨਸਪਤੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰੋ।
- ਕੁਸ਼ਲ ਚਾਰਾ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਕੈਂਪ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ।
- ਚੂਸਣ ਵਾਲੇ ਕੀਟਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਕੀੜੇ ਅਤੇ ਕੀੜੇ-ਮਕੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਈ ਪੀ ਐਮ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਣ / ਘੱਟ ਕਰੋ।
- ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ ਚਾਰੇ ਉਹ ਰਿਣੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
- ਸੁੱਕੇ ਸਪੈਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਖਾਦ ਅਤੇ ਸੂਖਮ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤ ਦੀ ਸਪਰੇਅ ਸੇਕੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਕਪਾਹ ਵਰਗੀਆਂ ਚੌੜੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵਿਚ ਕਤਾਰ ਸਿੰਜਾਈ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉ।
- ਨਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪੌਦੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਘਟਾਓ।
- ਐਂਟੀਟ੍ਰਾਂਸਪੀਅਰਾਂ ਦੀ ਸਪਰੇਅ ਜਿਵੇਂ ਕੌਲਿਨ (6%), ਸਾਈਕਸੇਲ (0.03%), ਫੈਨਿਲ
- ਮਰਕੁਰਿਕ ਐਸਿਡ (ਪੀ.ਐੱਮ.ਏ.) ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵੇ ਕਰੋ।
- ਖਾਦ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ।
- ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਚੋਟੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਖੇਤ ਨੂੰ ਪੱਧਰ, ਬੰਨ੍ਹਣਾ, ਖਾਈ ਬਣਾਉਣਾ, ਟੇਰੇਸਿੰਗ ਅਤੇ ਡਿੱਗੀ ਜੋਤ ਬਣਾਉਣ ਵਰਗੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ।

ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ

- ਜਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਬੀਜਾਂ / ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ। ਸਵੇਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਨਾ ਕਰੋ।